

Bastint ponts de suro

Un festival sobre el món del suro explora els vincles gironins amb Azaruja. Va tenir la participació d'una expedició cassanenca, població d'origen de molts veïns d'aquesta població portuguesa.

Els cassanencs que van anar a Azaruja, amb altres participants al Festival Suro JOAN CARLES CODOLÀ.

Una de les xerrades del festival JOAN CARLES CODOLÀ.

Eloi Madrià, a l'esquerra, en la presentació d'un llibre JOAN CARLES CODOLÀ.

Tomba d'una família amb cognom català al cementiri d'Azaruja JOAN CARLES CODOLÀ.

Concert de Salvador Sobral i Magalí Sare JOAN CARLES CODOLÀ

Codolà: “Ara volem recuperar el record dels cassanencs que van anar a Azaruja”

MARC SALGAS - CASSÀ DE LA SELVA

João Paulo Girbal, exdirector general de Microsoft a Portugal i expresident de l'Agència per a l'Energia del seu país, va visitar fa dos anys les comarques de Girona amb el propòsit de conèixer els seus orígens empordanesos. Acompanyat de Maria do Carmo Duque, va entrevistar-se amb els responsables del Museu del Suro de Palafrugell, població d'on prové el seu cognom, i va visitar l'Arxiu Municipal de Cassà de la Selva, on també va entrar en contacte amb Eduard Mestres, president del Grup de Recerca i Estudis Cassanencs (GREC) i estudis del món del suro, i amb Àngel Madrià, responsable de l'Editorial Gavarres.

La visita a les dues viles sureres no va ser per casualitat. Girbal és nascut a Azaruja, una petita població propera a Évora, de poc més de mil habitants, que a mitjans del segle XIX va començar a rebre veïns dels municipis de l'anella de les Gavarres que hi anaven a obrir fàbriques de taps.

El bisbalenc Andreu Camps va ser el primer gironí que s'hi va establir, segons consta en el llibre *La contribució catalana al desenvolupament de la indústria surera portuguesa*, escrit per Pere Sala i Jordi Nadal. Thomas Reynolds, de la casa Reynolds, el va reclamar per assumir la direcció de la seva fàbrica de taps.

A partir de llavors, la migració de gironins a Azaruja no va cessar, fins al punt que el 1860 el 50% dels nens que hi havien nascut eren de pares gironins. La visita de João Paulo Girbal va motivar Maria do Carmo Duque a promoure la primera edició del Festival Suro a Azaruja amb la intenció d'explorar els vincles catalans amb aquesta població.

El Festival Suro va tenir lloc el cap de setmana passat. El nom en català –suro en portuguès és *cortiça*– ja palesava el seu objectiu. Duque, a més, va convidar una expedició cassanenca,

formada per membres del GREC i de l'Editorial Gavarres, per parlar sobre la indústria del suro a les comarques gironines, però sobretot per bastir ponts entre les dues poblacions.

Segons explica el periodista Joan Carles Codolà, un dels cassanencs que van assistir al festival, s'ha perdut qualsevol record del vincle que hi havia entre Cassà i Azaruja, on durant alguns anys més de la meitat dels descendents catalans tenien orígens cassanencs. Malgrat tot, no consta que hi hagi correspondència entre familiars de les dues poblacions. "Ara volem recuperar el record dels cassanencs que van anar a Azaruja i refermar la connexió entre els seus descendents i les famílies d'aquí", explica Codolà. La comesa és complicada, perquè els descendents actuals d'aquells primers gironins i cassanencs que van anar a Azaruja ja són la sisena o setena generació de les seves famílies. "Si fem una crida potser hi haurà una família que recordi que tenia un parent que va anar a Portugal", hi afegeix.

L'expedició cassanenca, formada també per Àngel i Eloi Madrià, Xavier Albertí i Quim Cadanet, va poder comprovar l'ascendència gironina d'Azaruja amb una visita al cementiri, on la majoria de làpides tenen noms catalans: Sureda, Girbal, Gruart, Gibert, Dalmàs... La tomba principal, però, és la de la família Camps, la pionera.

El llegat català també és present en la gastronomia, amb embotits que s'elaboren com a Catalunya o amb receptes de plats, com ara una amb bacallà, que incorporen l'allioli. La connexió catalano-portuguesa es va reforçar amb un concert del conegut cantant Salvador Sobral, que va viure a Barcelona i parla català, i la catalana Magalí Sare.

Publicat a: El Pun, 25 de setembre de 2022

Font del document: <https://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2196079-bastint-ponts-de-suro.html>